

12 maja 2014r. w Olsztyńskim Teatrze Lalek odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Na styku kultur – spotkanie, komunikacja, dialog” zorganizowana przez Przedszkole Artystyczno-Teatralne „Dorotka” w Olsztynie oraz Stowarzyszenie „Jeden Świat” - Dzieci Dialogu Międzykulturowego. Współorganizatorem konferencji był Uniwersytet Warmińsko-Mazurski – Katedra Aksjologicznych Podstaw Edukacji Wydziału Nauk Społecznych oraz Katedra Filozofii i Antropologii Wydziału Teologii. Patronatem honorowym objęły przedsięwzięcie Ambasada Republiki Południowej Afryki oraz Polski Komitet ds. UNESCO.

Pomysł konferencji narodził się z potrzeby, jaką stawia przed nami współczesna rzeczywistość i postępujący proces globalizacji, która wymaga wyposażenia społeczeństwa w wiedzę na temat wielokulturowości. Do debaty poświęconej edukacji międzykulturowej zaproszono naukowców, by wspólnie poruszyć temat wyzwań, jakie stawia edukacja, uwzględniająca różne perspektywy: aksjologiczną, pedagogiczną, psychologiczną, socjologiczną oraz kulturową.

Współczesna globalizacja i wzrastająca współzależność oraz integracja państw, społeczeństw, gospodarek czy kultur prowadzi do powstawania społeczeństw polietnicznych. Jednym z ważniejszych następstw tego procesu jest wzmocniony kontakt odmiennych kultur, dzięki któremu dochodzi do zjawisk takich jak dyfuzja kulturowa, akulturacja, kontakt czy konflikt kulturowy. Nikt nie może uciec od tej konfrontacji, dlatego edukacja na ten temat czy wyposażenie w odpowiednie narzędzia poznawcze i praktyczne jest niezbędne na każdym etapie edukacji.

Organizator konferencji - Przedszkole Artystyczno-Teatralne „Dorotka” - od wielu lat wsłuchuje się w głos specjalistów, by właściwie przygotować dzieci przedszkolne do otwartości kulturowej, do tolerancji na wszelką odmienność oraz do pozbawionych uprzedzeń międzykulturowych kontaktów, ponieważ tylko taki transfer wzorców kulturowych zaowocuje w przyszłości właściwym ukształtowaniem poczucia tożsamości kulturowej i poczucia bezpieczeństwa w konkretnej przestrzeni lokalnej.

Konferencja to jeden z etapów działalności przedszkola, które od roku 2000 konsekwentnie realizuje autorski program „Wychowanie przez sztukę oraz edukacja do tolerancji w procesie kształtowania osobowości dziecka w wieku przedszkolnym”.

Celem edukacyjnym placówki jest, by dzieci umiały rozumieć wielość kultur, bo jeśli zrozumieją, nie będą się bać tego, co dla nich jest obce. W osiągnięciu celu ma pomóc edukacja przez sztukę – szeroko pojmowaną – od sztuk audiowizualnych, przez zajęcia plastyczne, teatralne i muzyczne. Pozwalając dzieciom na spontaniczną twórczość, zajęcia przedszkolne rozbudzają ich ciekawość i chęć poznania. Dzieci co roku poznają inny kraj – zwyczaje tego kraju, przyrodę, geografę, czy kulinaria. Co roku też dzięki międzynarodowemu projektowi International School&Kindergarten dzieci mogą aktywnie uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez studentów z całego świata – od Afganistanu, Jemenu, Brazylii, Iranu, Tanzanii po Japonię, Rosję, Wietnam, Ukrainę,

Kazachstan, Indonezję, Tajlandię, Filipiny, Chiny czy Gruzję. W spotkaniach ze studentami uczestniczą również rodzice, którzy wspólnie z dziećmi poznają tańce i zwyczaje gości. Tradycją stały się już wspólne warsztaty kulinarne z udziałem zagranicznych gości.

Wspólnie z Przedszkolem dzieci wspierają także różne kampanie i akcje humanitarne, m.in. organizowane przez Polską Akcję Humanitarną, które mają na celu pokazać, że one mogą współuczestniczyć w budowaniu świata i niesieniu pomocy dla tych, którzy jej potrzebują, choć są daleko od nich.

Przedszkole Artystyczno – Teatralne „Dorotka” w Olsztynie realizuje cele zapisane w Akcie Konstytucyjnym UNESCO. Uczestniczy w programach proponowanych przez UNESCO, koncentruje swoją pracę wokół problemów edukacji dla pokoju, praw człowieka, tolerancji, różnorodności kulturowej, ekologii, edukacji artystycznej: (muzycznej, plastycznej i teatralnej). W kwietniu 2011 roku Przedszkole zostało członkiem światowej Sieci Szkół Stowarzyszonych UNESCO.

Dzieci z Przedszkola „Dorotka” wiedzą, że świat nie składa się wyłącznie z ludzi białych. Przez swoją twórczość w zajęciach artystycznych – tańcząc, malując, czy muzykując - budują świat, w którym różnorodność idzie w parze z akceptacją i wolnością.

Choć uwzględnianie polietniczności i wielokulturowości w nauce przedszkolnej wymaga wielkiego wysiłku i umiejętności, bo dzieci z Przedszkola „Dorotka” nie różnicują ludzi według koloru skóry. Jak dowiodły badania dr Marty Guziuk-Tkacz z Katedry Aksjologicznych Podstaw Edukacji Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, wychowankowie „Dorotki” są niestety w mniejszości. Badania dystansu społecznego przedszkolaków wobec przedstawicieli różnych nacji pokazują, że nawet czterolatki potrafią mieć uprzedzenia rasowe. Wynika z nich, że dzieci w wieku przedszkolnym potrafią już kategoryzować i dzielić grupy na podstawie wyglądu, a oceniając tylko po wyglądzie zewnętrznym, dzieci są skłonne do przypisywania innym negatywnych opinii. W swoim wystąpieniu dr Marta Guziuk-Tkacz podkreśliła, że naturalna otwartość dziecka, o której dość często się słyszy, to mit. „Nowe” zazwyczaj budzi u dzieci dystans i nieufność, a wycofanie się wobec „nowego-innego” to naturalna reakcja dziecka.

Dlatego miejscem, gdzie powinno się rozpocząć edukację, jest przedszkole, to tu można uczyć pogłębiania szacunku i tolerancji, czy akceptacji odmienności.

Przedszkole Artystyczno-Teatralne „Dorotka” w Olsztynie jest jednym z nielicznych w Polsce, gdzie edukacja wielokulturowa stanowi podstawę kształcenia i wychowania dzieci w wieku przedszkolnym. W swoim wystąpieniu na konferencji Anna Wróbel, prezes Polskiego Komitetu Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP zauważyła, że edukacja do tolerancji powinna być podstawą współczesnej pedagogiki.

Uczestnicy konferencji podkreślali, że jeśli w wieku przedszkolnym wykształcimy przeświadczenie, że każdy jest inny i ma do tego prawo, to owoce zbierzemy w wieku dorosłym. Jeśli od najmłodszych lat edukacja dziecka będzie wsparta o wielowariantowość kultur przy jednoczesnej akceptacji własnej tożsamości, to każdy kolejny etap poznawania świata będzie przebiegał w sposób naturalny. Edukacja przedszkolna to nie tylko nauka, przyjmowanie wiedzy, to także, a może przede wszystkim, kształtowanie postaw.

Istotą wychowania w duchu polietniczności jest to, że może ono stanowić doskonałą profilaktykę wobec ksenofobii, uprzedzeń kulturowych a nawet rasizmu. Jak powiedział w swym wystąpieniu dr Degefe Gemuchu: „Edukacja międzykulturowa to droga do pokoju. Brak dialogu doprowadza do klęski”.